

**Белорусский государственный университет
Факультет социокультурных коммуникаций**

Кафедра общей и клинической психологии

**Реферат магистерской диссертации
«СПОСОБНОСТЬ РАСПОЗНАВАТЬ ЭМОЦИИ У ДЕТЕЙ С
НАРУШЕНИЯМИ АУТИСТИЧЕСКОГО СПЕКТРА»**

Маликов Максим Николаевич

руководитель – Конькова Олеся Владимировна

Минск, 2016

РЕФЕРАТ

Магистерская диссертация: 72 с., 8 рис., 10 табл., 90 ист., 5 прил.

Ключевые слова: ЭМОЦИИ, СПОСОБНОСТИ, РАСПОЗНАВАНИЕ ЭМОЦИЙ, ИДЕНТИФИКАЦИЯ, ЭМОЦИОНАЛЬНЫЕ ПАТТЕРНЫ, МОДЕЛЬ ПСИХИЧЕСКОГО, РАССТРОЙСТВА АУТИСТИЧЕСКОГО СПЕКТРА, РАС, АУТИЧНЫЕ ЧЕРТЫ.

Объект исследования – дети в возрасте 7–11 лет с нарушениями аутистического спектра.

Цель работы – исследовать способности распознавать эмоции у детей с нарушениями аутистического спектра.

Методы исследования: использовались экспериментальные ситуации, изучались способности распознавать эмоции у детей с РАС по различным каналам восприятия.

Полученные результаты и их новизна:

При сравнении способностей распознавать эмоции по разным каналам восприятия выяснилось, что существует статистически достоверное различие между навыками идентифицировать эмоции по мимике, голосу, ситуационному контексту и в динамике.

Лучше всего дети с РАС распознают эмоции по мимике, хуже по голосу, ситуационному контексту и в динамике (такого рода сравнений ранее не проводилось).

Также проведенное исследование подтвердило данные П. Хобсона и С. Барона-Коэна о том, что у детей с РАС нарушено распознавание эмоционального содержания выражений лиц, жестов и голосов (вне зависимости от стимульного материала: ранее при проведении подобных экспериментов для определения понимания эмоций использовали слова; в данной научной работе слова были заменены пиктограммами).

Область возможного практического применения: дальнейшая разработка «модели психического»; создание программ по коррекционной работе с детьми с аутизмом.

РЕФЕРАТ

Магістарская дысертацыя: 72 с., 8 мал., 10 табл., 90 кр., 5 прыкл.

Ключавыя словы: ЭМОЦЫІ, ЗДОЛЬНАСЦІ, РАСПАЗНАВАННЕ ЭМОЦЫЙ, ІДЭНТЫФІКАЦЫЯ, ЭМАЦЫЙНЫЯ ПАТЭРНЫ, МАДЭЛЬ ПСІХІЧНАГА, РАСТРОЙСТВА АЎТЫСТЫЧНАГА СПЕКТРА, РАС, АЎТЫЧНЫЯ РЫСЫ.

Аб'ект даследавання — дзеці ва ўзросце 7-11 гадоў з парушэннямі аўтыстычнага спектру.

Мэта працы — даследаваць здольнасці распазнаваць эмоцыі ў дзяцей з парушэннямі аўтыстычнага спектру.

Метады даследавання: выкарыстоўваліся эксперыментальныя сітуацыі, вывучаліся здольнасці распазнаваць эмоцыі ў дзяцей з РАС па розных каналах ўспрымання.

Атрыманыя вынікі і іх навізна:

Пры параўнанні здольнасцяў распазнаваць эмоцыі па розных каналах ўспрымання высветлілася, што існуе статыстычна пэўнае адрозненне паміж навыкамі ідэнтыфікаваць эмоцыі па міміцы, голасу, сітуацыйнаму кантэксту і ў руху.

Лепш за ўсё дзеці з РАС распазнаюць эмоцыі па міміцы, горш па голасе, сітуацыйнаму кантэксту і ў руху (такога роду параўнанняў раней не праводзілася).

Таксама праведзенае даследаванне пацвердзіла дадзеныя П. Хобсана і С. Барона-Коэна аб тым, што ў дзяцей з РАС парушана распазнаванне эмацыйнага ўтрымання выказаў асоб, жэстаў і галасоў (па-за залежнасці ад стымульнага матэрыялу: раней пры правядзенні падобных эксперыментаў для вызначэння разумення эмоцый выкарыстоўвалі словы; у дадзенай навуковай рабоце словы былі замененыя піктаграмамі).

Вобласць магчымага практычнага прымянення: далейшая распрацоўка «мадэлі псіхічнага»; стварэнне праграм па карэкцыйнай працы з дзецьмі з РАС.

ANNOTATION

Master's Thesis: 72 p., 8 figs., 10 tabs., 90 reference, 5 apps.

Keywords: EMOTIONS, ABILITIES, EMOTION RECOGNITION, IDENTIFICATION, EMOTIONAL PATTERNS, THEORY OF MIND, AUTISM SPECTRUM DISORDERS, ASD, AUTISTIC-LIKE TRAITS.

Object of study – children at the age of 7–11 with autism spectrum disorders.

Goal of research – researching the abilities of emotion recognition in children with autism spectrum disorders.

Methods: experimental situations were used to study the abilities of emotional recognition through different perception channels in children with ASD.

Results and their newness:

Comparing the abilities to recognize the emotions through different perception channels, it was discovered that there is reliable statistic difference between skills to recognize emotions by facial expression, voice, situational context and in the dynamics.

The children with ASD recognize emotions best by facial expression, worse by voice, situational context and in the dynamics (such a comparison was not made before).

Also the research confirmed the data of Hobson and Baron-Cohen concerning disruption of emotional content's recognition of facial expressions, gestures and voices in children with ASD (regardless of stimuli material; during similar experiments words was used to identify emotion comprehension, in this research words were replaced by pictograms).

Field of possible practical application: further development of «theory of mind»; creation of programs for correctional therapy with autistic children.